T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Tarih: 3.11.2026
Sayı: 771

10/4961

Turhan ÇÖMEZ
Balıkesir Milletvekili
İYİ Parti Grup Başkanvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Kamuoyunda "fon vurgunu" olarak anılan sermaye piyasası işlemleri hakkında yürütülen soruşturma, Türkiye Varlık Fonu portföyündeki Türkiye Sigorta AŞ ile Türkiye Hayat ve Emeklilik AŞ'nin kaynaklarının yönetilmesine ilişkin ciddi soruları gündeme getirmiştir. Şirket kaynaklarının hangi kararlarla özel fonlara yönlendirildiği, borçlanma araçları ve ödünç menkul kıymet işlemlerinde hangi risklerin üstlenildiği açıklığa kavuşturulmalıdır. Yöneticilerin kişisel menfaat sağladığı iddiaları ile şirketlerin uğradığı veya maruz kaldığı mali kayıplar, birbirleriyle bağlantıları da araştırılarak incelenmelidir.

Türkiye Varlık Fonu Yönetimi AŞ'nin yönetim kurulu başkanlığını Cumhurbaşkanı Sn. Recep Tayyip Erdoğan yürütmektedir. Bu nedenle araştırma, şirketlerin eski yöneticileriyle sınırlı tutulmamalıdır. Şirket yönetimlerinden ana hissedara ve Türkiye Varlık Fonu yönetimine uzanan karar, raporlama ve gözetim süreçleri de incelenmelidir. Cumhurbaşkanı Sn. Erdoğan'ın söz konusu işlemler ve riskler hakkında bilgilendirilip bilgilendirilmediği, bilgilendirildi ise ne zaman, kim tarafından ve hangi kapsamda bilgilendirildiği ortaya konulmalıdır. Bilgilendirme yapılmamışsa, bu büyüklükteki risklerin en üst yönetimden habersiz oluşmasına veya sürmesine imkân veren denetim eksiklikleri belirlenmelidir.

Türkiye Sigorta ve Türkiye Hayat ve Emeklilik'in soruşturmaya konu fonlarla ilişkilerinin, kaynak aktarımlarının ve yatırım işlemlerinin araştırılması; olası şirket ve kamu zararının hesaplanması; yönetim, gözetim ve denetim sorumluluklarının açıklığa kavuşturulması, sigortalıların, emeklilik katılımcılarının ve yatırımcıların haklarını koruyacak tedbirler belirlenmesi, kamu kurumlarına ve finansal sisteme duyulan güveni zedeleyen uygulamaların tekrarlanmaması amacıyla Anayasa'nın 98'inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederim.

Op. Dr. Turhan ÇÖMEZ
Balıkesir Milletvekili
İYİ Parti Grup Başkanvekili

GEREKÇE

12 Eylül 2018 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 2018/162 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile Türkiye Varlık Fonu Yönetimi AŞ'nin yönetim kurulu başkanının Cumhurbaşkanı olması düzenlenmiştir. Böylece Cumhurbaşkanı Sn. Recep Tayyip Erdoğan, şirketin yönetim kurulu başkanlığı görevini üstlenmiştir. TVF'nin güncel yönetim sayfasında da Sn. Erdoğan yer almaktadır.

Türkiye Sigorta ile Türkiye Hayat ve Emeklilik, TVF portföyündeki şirketlerdir. Şirketlerin kurumsal açıklamasına göre ana hissedarları TVF Finansal Yatırımlar AŞ'dir. Bu yapı, araştırmanın yalnızca iki şirketin iç işlemlerini değil, ana hissedar ve TVF düzeyindeki gözetimi de kapsamasını gerekli kılmaktadır.

30 Ekim 2026 tarihli şirket açıklamasını aktaran kaynaklara göre, Türkiye Sigorta'nın 30 Eylül 2026 tarihli taslak finansal tablolarında toplam 16.339.546.449 TL karşılık bulunmaktadır. Bunun 15.631.728.459 TL'si ek karşılıklardan, 707.817.990 TL'si daha önce ayrılmış karşılıklardan oluşmaktadır.

Devlet iç borçlanma senetlerinin kime, hangi sözleşmeyle, hangi teminatla ve kimin onayıyla ödünç verildiği belirlenmelidir. Vadesinde iade edilmeyen kıymetlerin akıbeti araştırılmalıdır. Riskli ihraççıların seçimi, yatırım limitleri ve karşı taraf yoğunlaşması incelenmelidir. Bu işlemlerle fon soruşturması arasındaki bağlantı, her işlem bakımından ayrı ayrı ortaya konulmalıdır.

Basına yansıyan bilgilere göre Türkiye Sigorta ve Türkiye Hayat Emeklilik Genel Müdürü Taha Çakmak'ın beyanına göre, iki şirket Tera Portföy'ün TLY kodlu fonuna toplam 1,5–2 milyar TL yatırmıştır. Tutarın büyük bölümünün çekildiğini ve Türkiye Hayat ve Emeklilik'in yaklaşık 100 milyon TL'sinin fonda kaldığı haberde yer almıştır. Haberde, bu beyanın kamuya açık KAP kayıtlarından doğrulanamadığı da belirtilmektedir.

Türkiye Hayat ve Emeklilik'in yaptığı alımların tarihleri, tutarları, satışları ve tahsilatları hesap bazında belirlenmelidir. Şirketin kendi portföyü ile bireysel emeklilik katılımcılarının fon varlıkları ayrı incelenmelidir. Katılımcı fonlarıyla bağlantı bulunup bulunmadığı, saklama ve portföy kayıtları üzerinden araştırılmalıdır.

Soruşturmaya ilişkin haberlerde, eski genel müdür Taha Çakmak'ın şirket kaynaklarını Tera fonlarına yönlendirmesi karşılığında 1 milyon dolar aldığı ileri sürülmüştür. Ayrıca kaynak aktarımı için Graintürk hisselerinin alınmasını şart koştuğu ve hisse işlemlerinden kişisel kazanç sağladığı iddia edilmiştir. Taha Çakmak ile Genel Müdür yardımcısı Gürol Sami Özer'in soruşturma kapsamında tutuklandıkları basına yansımıştır.

Araştırmada kurumsal yatırım kararları ile yöneticilerin kişisel işlemlerinin tarihleri karşılaştırılmalıdır. Fon tercihleri, hisse alımları, komisyonlar ve para transferleri arasındaki olası bağlantılar incelenmelidir. Görev ve yetki dağılımı ortaya çıkarılmalı; hangi kişinin hangi işlemde karar verdiği belgelerle belirlenmelidir.

Cumhurbaşkanı Sn. Erdoğan bilgilendirildiyse, hangi tarihte hangi tedbirler alınmıştır? Bilgilendirilmediyse, şirket yönetimleri, ana hissedar ve TVF arasındaki raporlama sistemi neden işlememiştir?

Bu kapsamda şirketlerin yönetim kurulu ve yatırım komitesi kararları, risk raporları, iç denetim bulguları ve ana hissedara gönderilen yazılar incelenmelidir. TVF yönetimine ve yönetim kurulu başkanına sunulan raporların tarihleri, kapsamları ve sonuçları belirlenmelidir. Yetki devrinin sınırları ile yönetimin bilgi alma ve izleme süreçleri ortaya konulmalıdır. Uyarıların saklanıp saklanmadığı, eksik aktarılıp aktarılmadığı veya gereğinin yapılmadan bırakılıp bırakılmadığı araştırılmalıdır.

SEDDK (Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu) ve SPK'nın denetim ve müdahale zamanlaması da incelenmelidir. Mevcut bir ihlal iddiası hakkında ceza yargılamasının yerine geçilmeksizin, kurumsal işleyişteki eksiklikler ve bunları giderecek düzenlemeler belirlenmelidir.

Sigorta ve emeklilik kurumları, vatandaşların geleceğe ilişkin güvencesinin parçasıdır. Bu kurumların kaynaklarına yönelik iddialar, yalnızca bilanço tartışması olarak görülemez. Belirsizlik; sigortalıların, emeklilik katılımcılarının, çalışanların ve yatırımcıların kurumlara duyduğu güveni zedeleyebilir.

Araştırma sonunda tahsil edilebilir alacaklar, kalıcı kayıplar ve olası kamu yükü ayrı ayrı hesaplanmalıdır. Sigorta yükümlülüklerinin yerine getirilmesi ve katılımcı haklarının korunması bakımından alınması gereken tedbirler belirlenmelidir. Zararın sorumlularından tahsili, çıkar çatışmalarının önlenmesi ve zamanında kamuyu aydınlatma için öneriler geliştirilmelidir.

Kamu güveninin yeniden tesis edilmesi, hesap verme yükümlülüğünün yalnızca alt düzey görevlilerle sınırlandırılmamasını gerektirir. İşlemi yapan, onaylayan, gözeten ve denetleyen bütün kademelerin sorumlulukları, somut belgeler temelinde açıklığa kavuşturulmalıdır. Bu nedenlerle Meclis araştırması açılması gerekmektedir.